

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول الفقه (تعادل و تراجیح)

اخبار علاجیه ۲

جلسه ۴۲۲

استاد شفیعی

روایت سوم: مکاتبه عبد الله بن محمد

از امام (علیه السلام) راجع به اختلاف روایات در مورد صحت خواندن نماز بر محل و عدم آن، سوال می‌کند

امام (علیه السلام) می‌فرماید: «موسّع عليك بأية عملت». به هر یک که می‌خواهی عمل کن قائلین به تخییر می‌-

گویند: این فرمایش امام (علیه السلام) دال بر تخییر است.

جواب از مکاتبه

این مکاتبه در مقام بیان تخییر در باب روایات متعارضه نیست، بلکه می‌خواهد تخییر عملی و واقعی

را بین این دو حکم بیان کند، غایه الامر، مراد امام تخطئه هر دو روایت است، و می‌فرماید: شما مخیرید.

روایت چهارم: مکاتبه الحمیری

سوال می‌کند از دو روایت متعارض که یکی می‌گوید: در هر انتقالات نماز، تکبیر مستحب

است روایت دیگر می‌گوید: «فلیس علیه تکبیر» قیام بعد از قعود، تکبیر ندارد؟

حضرت می‌فرماید: به هر کدام که عمل کنی، صواب است. قائلین به تخییر می‌گویند: این روایت دال

بر تخییر در متعارضین است.

جواب از مکاتبه حمیری

این روایت به احتمال قوی دال بر تخییر عملی است، نه تخییر بین متعارضین و تخییر در فتوا. روایت

می‌خواهد بگوید: حکم واقعی این است که مکلف در حالت قیام بعد از تشهد، مخیر در گفتن یا نگفتن

تکبیر است، نه اینکه چون دو روایت متعارض است مخیرید بر طبق هر کدام فتوا بدهید. پس حکم واقعی

در این مساله، جواز و تخییر در تکبیر گفتن است، نه تخییر در تعارض روایتین.